

BARN SOM PÅRØRENDE pr. 11.11.22

Alle statlig- og kommunalt ansatte har ansvar for berørte barn/barn som pårørende. Ved sykdom hos foreldre/foresatte og søsken trer begrepet «barn som pårørende» inn. Dette begrepet brukes om barn og søsken av pasienter/brukere med psykisk sykdom, rusmiddelavhengighet eller alvorlig somatisk sykdom eller skade. Helsepersonell skal bidra til å ivareta mindreårige barn som er etterlatte etter foreldre eller søsken. Helsepersonell som kommer i kontakt med barnet i en slik krise har ansvar etter Lov om helsepersonell. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-64> §10.

Lovbestemmelsen i Lov om helsepersonell §10 gjelder for mindreårige barn under 18 år, og gjelder både biologiske barn, stebarn, fosterbarn, adoptivbarn og andre. Se [Pårørendeveileder](http://www.helsedirektoratet.no) (www.helsedirektoratet.no)

Ansatte i voksentjenestene i kommunen har ansvar for å kartlegge om brukere av tjenesten har ansvar for et barn eller en ungdom. Om man observerer eller undrer seg om barnet har behov for hjelp, eller om forelder har behov for hjelp med barnet, har voksentjenesten ansvar for å veilede og bistå med hjelp til rett instans. Tjenesteyter i voksentjenesten skal ikke ha hovedansvar for oppfølgingen av barnet eller ungdommen, men har et ansvar for å ivareta familien i samarbeid med andre instanser.

Voksentjenesten må ha samtykke fra brukeren for å ta kontakt med andre instanser. Unntaket er hvis man har grunn til å tro at et barn eller en ungdom utsettes for vold i nære relasjoner og/eller seksuelle overgrep. Da skal det meldes bekymring til barnevernet uten at bruker blir informert.

Om det meldes bekymring til barnevernet av mindre alvorlige årsaker skal bruker som hovedregel varsles om at melding er sendt.

<https://www.helsebiblioteket.no/fagprosedyrer/ferdige/barn-som-parorende-2-underprosedyre-kartlegging>

Handlingsveileder «Barn som pårørende»:

Gjelder for: Ansatte i voksentjenester som gir hjelp til pasienter/brukere med mindreårige barn/søsken.

Hensikt: Bidra til at barn (0-18 år) av psykisk syke, rusmiddelavhengige og alvorlig somatisk syke eller skadde pasienter og barn som etterlatte får informasjon, støtte og oppfølging

1. Helsepersonell (§10a) og/eller kontaktperson i tjenesten (NAV, Voksenopplæring): Barn som pårørende er kartlagt/kartlegges ([Kartleggingsskjema](#))

2. Helsepersonell og/eller kontaktperson i tjenesten:

Hvor bekymret er du: [BTI: Handlingsveileder, Vestre Toten kommune](#) Om du i samtale med foreldre opplever å bli bekymret for barn som pårørende, snakk med foreldrene om dette. (<https://www.barnespor.com/> Se «Barnespor 3 Guide foreldresamtaler»)

3. Helsepersonell og/eller kontaktperson i tjenesten: Oppsummer og ta en beslutning:

- Dersom det ikke er grunn til bekymring rundt barnets situasjon, journalfør din

begrunnede vurdering i brukers (forelders) journal. Husk: å gjenta evalueringen jevnlig (minst hver 6.uke).

- Dersom det er behov for videre oppfølging/tiltak kartlegg barnas behov sammen med pasient/foreldre evt. andre ressurspersoner / andre hjelpetjenester som barnet har kontakt med.

4. Bruk [BTI- handlingsveileder](#) og verktøy i videre oppfølging i saken.
5. Ved oppfølging av barnet videre, bør Helsepersonell og/eller kontaktperson i tjenesten oppfordre forelder/den andre forelderen, til å informere skole/barnehage, evt. ved hjelp av helsesykepleier. Helsesykepleier kan veilede ansatt i skole, barnehage om det er behov for dette. [Guide til barnesamtaler](#)
6. Om det er et behov for en tettere oppfølging av barnet, må saken tas opp på nytt med foreldrene for å planlegge videre oppfølging i det ordinære hjelpetjenestene.
7. Ved behov kan problemstilling tas med til [Samordningsmøte 0-24 år](#)

Kompetanse:

<https://www.kompetansebroen.no/modul/barn-og-unde-som-parorende-og-etterlatte>

[Barnespor.com](#)

[Handlingsveileder BTI](#)